EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2022
COM(2022) 719 final

# POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

## o statistiki, pripravljeni v skladu z Uredbo (ES) št. 2150/2002 o statistiki odpadkov, in njeni kakovosti

# POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

## o statistiki, pripravljeni v skladu z Uredbo (ES) št. 2150/2002 o statistiki odpadkov, in njeni kakovosti

## 1. UVOD

Uredba (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2002 o statistiki odpadkov[1] (v nadaljnjem besedilu: Uredba) vzpostavlja okvir za pripravo statistike o odpadkih v Evropski uniji. Komisija mora v skladu s členom 8(1) Uredbe vsaka tri leta (razen za prvo poročilo, ki ga je bilo treba predložiti v petih letih po začetku veljavnosti Uredbe) Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o izvajanju Uredbe. Prejšnja poročila so bila objavljena v letih 2008[2], 2011[3], 2014[4], 2016[5] in 2020[6].

To poročilo se nanaša na kakovost podatkov, zbranih leta 2020, o odpadkih, ki so nastali in bili obdelani leta 2018. V času priprave tega poročila rezultati zbiranja podatkov za leto 2022 še niso na voljo. Podatke je treba v skladu z Uredbo zbrati vsako drugo leto v sodih letih, in sicer o:

- nastajanju odpadkov,
- obdelavi odpadkov in
- napravah za obdelavo odpadkov, razčlenjenih na raven NUTS 2.

## 2. UREDBA O STATISTIKI ODPADKOV

Uredba določa statistične podatke, ki jih morajo predložiti države članice, in njihovo zahtevano kakovost. Opredelitve pojmov so določene v Direktivi 2008/98/ES o odpadkih (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o odpadkih)[7]. Države članice lahko določijo posebno metodo za pripravo statistike odpadkov. Tako lahko uporabijo obstoječe sisteme za zbiranje podatkov in na ta način čim bolj zmanjšajo upravno obremenitev, povezano z upoštevanjem Uredbe. Uredba določa primarno statistiko, tj. podatke, zbrane neposredno ali iz upravnih virov, ki pa ne izhajajo iz druge statistike.

---

1 UL L 332, 9.12.2002, str. 1.
2 COM(2008) 355 final z dne 13. junija 2008.
3 COM(2011) 131 final z dne 17. marca 2011.
4 COM(2014) 79 final z dne 14. februarja 2014.
5 COM(2016) 701 final z dne 3. novembra 2016.
6 COM(2020) 54 final z dne 14. februarja 2020.
7 UL L 312, 22.11.2008, str. 3.

V skladu z Uredbo (Priloga I, oddelek 7) morajo države članice skupaj s podatki predložiti poročilo o kakovosti. Države članice se morajo v teh poročilih sklicevati na elemente kakovosti, ki se po navadi uporabljajo v evropskem statističnem sistemu[8] in so določeni v Uredbi (ES) št. 1445/2005 o kakovosti statistike odpadkov[9].

Uredba je bila po sprejetju večkrat spremenjena. Septembra 2010 je bila tehnično posodobljena z Uredbo Komisije (EU) št. 849/2010[10], zlasti za uvedbo spremembe razvrstitve tokov odpadkov (EWC-Stat) ter razmejitev postopkov predelave, tj. „recikliranja“ in „zasipanja“.

Okvirna direktiva o odpadkih je bila leta 2018 spremenjena z Direktivo (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta, v kateri je bil za prenos njene vsebine v nacionalno zakonodajo določen rok 5. julij 2020. Ta sprememba ne vpliva na zbiranje podatkov za statistiko odpadkov, zajeto v tem poročilu.

Za statistiko o temah politike, kot je krožno gospodarstvo, se uporabljajo podatki, ki se v skladu z Uredbo zbirajo kot vhodni podatki. Komisija je marca 2020 sprejela svoj akcijski načrt za krožno gospodarstvo[11], ki vključuje ukrepe za spremljanje napredka EU v smeri krožnega gospodarstva. V ta namen je razvila okvir za spremljanje z desetimi kazalniki, ki oblikovalcem politike in javnosti zagotavlja enostaven dostop do zadevnih podatkov. Komisija (Eurostat) objavlja in vzdržuje ta okvir za spremljanje[12]. Kazalniki iz okvira, in sicer *nastajanje odpadkov, živilski odpadki, stopnja recikliranja, posamezni tokovi odpadkov* in *stopnja uporabe krožnih materialov*, v celoti ali delno temeljijo na podatkih, zbranih na podlagi Uredbe.

Podatki, ki temeljijo na Uredbi, se uporabljajo tudi za spremljanje napredka EU pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. Komisija (Eurostat) vsako leto objavi poročilo, ki mu je priložen spletni sveženj informacij[13]. Za to poročanje se uporabljata indikatorja *stopnja uporabe krožnih materialov* in *nastajanje odpadkov, razen večjih mineralnih odpadkov* iz cilja trajnostnega razvoja 12.

## 3. PRAVOČASNOST IN TOČNOST

*Prejem podatkov*

8 Eurostatova spletna stran o poročanju o kakovosti: https://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview.
9 UL L 229, 6.9.2005, str. 6.
10 UL L 253, 28.9.2010, str. 2.
11 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm
12 https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators
13 https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi

Podatke in poročila o kakovosti je treba Komisiji (Eurostatu) predložiti vsaki dve leti, in sicer v 18 mesecih po koncu referenčnega leta[14].

Upoštevanje roka za sporočanje zbranih podatkov za referenčno leto 2018 se v primerjavi s prejšnjimi leti ni spremenilo. Skupaj je 22 držav članic in ena država Efte pravočasno predložilo popolne podatkovne nize in poročila o kakovosti. Tri države članice so nekatere podatke predložile manj kot en mesec po roku. Dve državi članici in dve državi Efte so podatke in poročila o kakovosti predložile več kot en mesec po roku. Ena država Efte je podatkovne nize predložila več kot šest mesecev po roku.

Podatke je prostovoljno predložilo tudi šest držav Zahodnega Balkana. Dve od teh držav sta celotne podatkovne nize in poročilo o kakovosti predložili pravočasno, ena pa je pravočasno predložila podatke o nastajanju in obdelavi odpadkov. Ostale tri države so več kot dva meseca po roku predložile le podatke o nastajanju odpadkov.

Komisija (Eurostat) sprejema ukrepe, s katerimi države članice poziva, naj pregledajo svoje postopke za pripravo statistike in predložijo kakovostne podatke v predpisanih rokih. Zadevne države članice so bile pozvane, naj pojasnijo, zakaj so podatke sporočile po roku. Zdi se, da so izredno zamudo pri poročanju za leto 2020 (referenčni podatki za leto 2018) povzročile predvsem resne motnje statističnih dejavnosti zaradi pandemije COVID-19.

*Objava*

Komisija (Eurostat) je potrdila podatke o nastajanju in obdelavi odpadkov, ki so jih sporočile države članice, ter rezultate za referenčno leto 2018 objavila 14. septembra 2020 v Eurostatovi spletni podatkovni zbirki[15]. Podatki o napravah za obdelavo odpadkov po regijah so bili objavljeni dva dni pozneje, tj. 16. septembra 2020. Podatkovnim nizom so bili priloženi članki iz spletnega mesta „Statistics Explained“ (pojasnjeni statistični podatki) in drugi proizvodi za izkazovanje statistike.

## 4. POPOLNOST

Število nesporočenih vrednosti v vprašalnikih in število držav članic in držav Efte s tako delno neodzivnostjo glede podatkov o nastajanju odpadkov se je med referenčnima letoma 2010 in 2018 znatno zmanjšalo. Za referenčno leto 2010 je manjkajoče vrednosti sporočilo osem držav, to število pa se je za referenčno leto 2018 zmanjšalo na le eno državo. Skupno število manjkajočih vrednosti se je med referenčnima letoma 2010 in 2018 zmanjšalo s 1 668 na ena.

[14] Uredba (ES) št. 2150/2002, oddelek 7(2) prilog I in II.

[15] https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

Podobno izboljšanje je vidno pri podatkih o obdelavi odpadkov. Za referenčno leto 2018 je bilo za obdelavo odpadkov sporočenih le šest manjkajočih vrednosti v primerjavi z 263 manjkajočimi vrednostmi za referenčno leto 2010.

Nekatere države so sporočile zaupne podatke, ki jih Komisija (Eurostat) ne sme objaviti. To privede do dodatne sekundarne zaupne obravnave podatkov, tj. nadaljnji podatki se ne objavijo, da se uporabnikom prepreči možnost pridobitve zaupnih nacionalnih podatkov ali sklepanja o njih. Komisija (Eurostat) je prenehala objavljati številne statistične agregate, kot so agregati o živalskih in rastlinskih odpadkih, da bi zmanjšala delež podatkov, ki ne smejo biti objavljeni zaradi sekundarne zaupnosti.

## 5. POTRJEVANJE PODATKOV S STRANI KOMISIJE (EUROSTATA)

Komisija (Eurostat) še naprej izboljšuje in izpopolnjuje sistem nadzora kakovosti podatkov in posodablja metodološke smernice za države članice. Slednje so na voljo na spletišču Eurostata.

Komisija (Eurostat) je od prvega zbiranja podatkov na podlagi Uredbe, ki je potekalo leta 2004, vzpostavila učinkovit dvostopenjski sistem nadzora kakovosti za preverjanje podatkov, ki jih prejme od držav članic.

Komisija (Eurostat) na prvi stopnji v dveh mesecih opravi hitro oceno predloženih podatkov in poročil o kakovosti. Na tej stopnji je potrjevanje podatkov osredotočeno predvsem na notranjo skladnost novih podatkov in spremembe skozi čas. Analiza se izvede na visoko agregatni ravni, njen cilj pa je ugotoviti pomembne prekinitve v časovnih vrstah in potrditi, da so podatki primerni za objavo. Komisija (Eurostat) nato državam članicam pošlje posamezna poročila o oceni. S temi poročili o oceni se lahko po potrebi zahtevajo pojasnila in/ali revizije podatkov. Komisija (Eurostat) potrjene podatke objavi.

Na drugi stopnji se opravi poglobljeno potrjevanje. To vključuje podrobnejšo analizo podatkov (npr. po gospodarskih sektorjih in vrstah odpadkov) ter primerjavo vzorcev in razvoja v različnih državah. Namen tega poglobljenega potrjevanja je odkriti nedoslednosti in dolgoročno izboljšati kakovost podatkov. Preverjanja veljavnosti vključujejo:

- primerjave vrednosti glede nastajanja odpadkov za vsako gospodarsko dejavnost z vrednostmi iz prejšnjih let na ravni posamezne države,
- primerjave podatkov za vsako gospodarsko dejavnost na ravni držav,
- primerjavo nastalih in obdelanih odpadkov za vsako vrsto odpadkov na ravni posamezne države,
- navzkrižna preverjanja s podatki o odpadkih, ki izhajajo iz drugih obveznosti poročanja, kot je spremljanje skladnosti na podlagi druge zakonodaje, povezane z odpadki.

Rezultati se preverijo glede na: (i) poročila držav o kakovosti, (ii) povratne informacije iz prve stopnje ocenjevanja in (iii) vse druge razpoložljive dokumente, npr. dokumentacijo o poročanju iz prejšnjih let. Nato se z državo članico poročevalko razpravlja o rezultatih.

## 6. ZAJETJE

*Zajetje podatkov*

Države članice morajo pripraviti statistiko o nastajanju odpadkov za vse gospodarske sektorje in gospodinjstva. Ta statistika mora vključevati odpadke, ki nastajajo pri postopkih predelave in odstranjevanja, imenovane tudi sekundarni odpadki. Zajemati mora tudi odpadke malih podjetij (manj kot deset zaposlenih), čeprav bi bilo treba na podlagi člena 3(2) Uredbe taka mala podjetja izvzeti iz raziskovanj, kadar je to mogoče, razen če znatno prispevajo k nastajanju odpadkov. Če mala podjetja niso vključena v raziskovanja, se podatki zberejo iz upravnih virov ali pa so zajeti z ocenami.

Statistiko o obdelavi odpadkov in napravah za obdelavo odpadkov je treba pripraviti za vse upravljavce naprav za obdelavo. Nekatera velika podjetja upravljajo lastne naprave za obdelavo odpadkov in morajo tudi poročati.

Pri potrjevanju statistike za referenčno leto 2018 sta bili oblikovani naslednji pomembni ugotovitvi:

- nekatere države članice še ne morejo poročati o kategoriji obdelave „zasipanje“[16], zato navedejo „manjkajoče“. Nekatere kategorijo zasipanja uporabljajo za poročanje o odlaganju na odlagališčih in tako dajejo vtis, da izvajajo manj odlaganja na odlagališčih in več predelave. Ta težava je bila ugotovljena pri potrjevanju. Komisija (Eurostat) je zadevne države članice pozvala, naj izboljšajo to stanje, da bodo lahko sporočile popolnoma pravilne podatkovne nize;
- za vrsto odpadkov „odpadki iz zdravstva in biološki odpadki“ je razlikovanje med nevarnimi in nenevarni odpadki odvisno od nacionalne zakonodaje. Na primer posmrtni ostanki ali zdravila se obravnavajo različno, teh razlik pa ni mogoče ustrezno oceniti, zaradi česar pri tej vrsti odpadkov prihaja do težav pri primerljivosti med državami članicami.

*Razčlenitev po gospodarskem sektorju*

Rezultati potrjevanja kažejo, da se prepoznavanje gospodarskega sektorja, v katerem nastajajo odpadki, šteje za dovolj natančno. Primeri napačnega dodeljevanja so redki. Ponavadi se ugotovijo med potrjevanjem in se zato pojasnijo ali popravijo. Izjema je

[16] V skladu s členom 3, točka 17a, Direktive 2008/98/ES zasipanje „pomeni vsak postopek predelave, pri katerem se primerni nenevarni odpadki uporabijo za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za inženirske namene pri urejanju krajine“.

nastajanje odpadkov v obliki zavrženih motornih vozil. Gospodinjstva in mala podjetja svojih zavrženih motornih vozil pogosto ne odjavijo sama, saj namesto njih to storijo avtomehanične delavnice ali prodajalci avtomobilov, zaradi česar se ti odpadki evidentirajo pod kategorijo gospodarske dejavnosti (razred NACE Rev. 2), ki se razlikuje od kategorije lastnika avtomobila. Ta težava se odpravlja zelo počasi, saj se večina držav članic glede zavrženih motornih vozilih zanaša na upravne podatke.

*Vrste odpadkov*

Uredba določa vrste odpadkov za poročanje Komisiji (Eurostatu). Te vrste so v skladu z evropsko razvrstitvijo odpadkov za statistiko[17] (EWC-Stat). Uredba ne določa, da je treba za nacionalno zbiranje podatkov uporabiti posebno razvrščanje.

Večina držav članic zbira podatke v skladu z evropskim seznamom odpadkov[18], ki zajema 839 vrst odpadkov. Uredba Komisije (EU) št. 849/2010[19] vključuje tabelo s pretvorbami med oznakami iz evropskega seznama odpadkov in razvrstitvijo EWC-Stat. Splošno razširjena uporaba teh dveh razvrstitev zagotavlja visoko raven primerljivosti, ki se zahteva z Uredbo, vsaj na agregatni ravni. Komisija (Eurostat) meni, da je skupni vpliv napak pri razvrščanju na točnost podatkov majhen. Če bi imele napake pri razvrščanju velike vplive, bi se ugotovile med prvim potrjevanjem in bi bile nemudoma popravljene. Ena taka napaka se je zgodila leta 2014. Leta 2016 in 2018 pa take napake niso bile ugotovljene.

*Nastajanje odpadkov v EU presega obdelavo odpadkov*

Skupne količine nastalih in obdelanih odpadkov se med državami članicami razlikujejo.

Od leta 2008 razlika med količino nastalih in količino obdelanih odpadkov v EU znaša približno 200 milijonov ton. To ustreza približno 10 % vseh nastalih odpadkov. Razlika se od leta 2008 ni spreminjala: v EU nastane več odpadkov, kot se jih obdela. Med vrstami odpadkov je razlika največja pri muljih in tekočih odpadkih pri obdelavi odpadkov (približno 70 %) ter najmanjša (skoraj 0 %) pri prsteh.

Razlogov za to razliko je več:

- vsi odpadki se ne obdelajo v državi, kjer nastanejo. Podatki o uvozu in izvozu se ne zbirajo na podlagi Uredbe, zato razlik, ki izhajajo iz uvoza in izvoza, ni mogoče količinsko opredeliti s podatki na podlagi Uredbe. Ocene na podlagi podatkov o zunanji trgovini kažejo, da je približno ena petina razlike za vso EU posledica tega učinka. Pri posameznih državah je lahko ta učinek večji;

[17] Sedanja različica EWC-Stat Rev. 4, ki ima 51 kategorij in je določena v Uredbi Komisije (EU) št. 849/2010.

[18] Določenim z Odločbo Komisije 2000/532/ES, kakor je bila nazadnje spremenjena s Sklepom Komisije 2014/955/EU. Evropska razvrstitev odpadkov za statistiko (EWC-Stat) upošteva izključno odpadni material. Evropski seznam odpadkov je veliko bolj razčlenjen kot EWC-Stat ter temelji na materialu, njegovi uporabi in izvoru odpadkov.

[19] UL L 253, 28.9.2010, str. 2.

- vpliven dejavnik je tudi vsebnost vode v odpadkih. Vse vrste odpadkov, razen muljev, se sporočijo z običajno mokro težo. Med postopkom predhodne obdelave, kot so postopki pripravljalne obdelave za odstranjevanje (obdelava tekočih odpadkov, npr. izcedne vode ali emulzije olja in vode), se teža vode izgubi, tako da odpadki v končno obdelavo vstopijo z bistveno manjšo težo;
- nekateri postopki, kot so postopki v napravah za sosežig, ki kot gorivo uporabljajo samo določeno odpadno biomaso, so izključeni s področja uporabe Priloge II k Uredbi;
- vsi odpadki se ne obdelajo v istem letu, kot so nastali. Odpadki, nastali v letu t, se lahko obdelajo v letu t + 1. Upoštevati je treba koledarske učinke v decembru/januarju, nekateri odpadki pa se začasno skladiščijo;
- pri obdelavi odpadkov lahko nastanejo nove vrste odpadkov, npr. pepel iz sežiga, zaradi katerih se količina nastalih odpadkov poveča. Da bi lahko Komisija (Eurostat) količinsko ocenila ta učinek, oceni „sekundarne odpadke“, v okviru katerih so združeni odpadki, ki nastanejo pri obdelavi odpadkov;
- zavržena motorna vozila ali oprema se sporoči kot taka samo v okviru statistike nastajanja odpadkov. Motorno vozilo je sestavljeno iz različnih materialov, npr. kovine in plastike. Ti materiali se na koncu sporočijo v okviru statistike obdelave odpadkov. Obdelava odpadkov se izmeri na koncu verige obdelave, tj. po tem, ko se odpadki zavržejo in razvrstijo. Zato se v okviru statistike obdelave odpadkov motorna vozila in podobna oprema sporočijo samo izjemoma.

Razlika med nastajanjem in obdelavo odpadkov nazadnje ni posledica različne kakovosti statistike za ti dve kategoriji. Namesto tega odraža razliko v namenu teh dveh kategorij – in konceptih, ki se uporabljajo zanju. Vendar bi morala biti ta razlika v okviru določenih meja, odvisno od skupine odpadkov. Če se te meje presežejo, bo Komisija (Eurostat) od zadevne države članice zahtevala pojasnilo.

Eurostat je od zbiranja podatkov leta 2022 razširil vprašalnik, da je vanj vključil prostovoljne kategorije za države članice, pri čemer je bil namen uskladiti podatke o nastajanju in obdelavi odpadkov s podatki o uvozu/izvozu odpadkov, izgubami vode pri odpadkih itd. Eurostat namerava posodobiti svoje smernice, da bi države članice pozval, naj poročajo o teh informacijah. Z dodatnimi kategorijami se bo povečala kakovost ocen, zagotovile pa se bodo tudi informacije, ki so pomembne v okviru krožnega gospodarstva.

## 7. PRIMERLJIVOST

*Časovna primerljivost*

Poročila o kakovosti, ki jih predložijo države članice, so koristno orodje za spremljanje metodoloških sprememb in njihovega vpliva na primerljivost podatkov. Ta poročila o kakovosti kažejo, da so od leta 2004 skoraj vse države članice precej izboljšale svoje pristope

k nacionalni statistiki odpadkov. Večina držav članic še naprej izboljšuje: (i) kakovost podatkov na podlagi zbiranja podatkov (npr. zapiranje podatkovnih vrzeli in izboljševanje zajetja) ter (ii) učinkovitost svojih metod.

Izboljševanje zbiranja podatkov skozi leta je povzročilo prekinitve v časovnih vrstah. Države članice revidirajo podatkovne nize za prejšnja leta, da bi omejile te prekinitve, uporabniki pa so obveščeni o teh revizijah. Komisija (Eurostat) označi prekinjenost časovne vrste v izkazanih podatkovnih nizih.

*Primerljivost med državami*

Zaradi skupnih opredelitev in razvrstitev so podatki med državami dobro primerljivi za večino sektorjev in vrst odpadkov. Vendar je, kot je navedeno v oddelku 6, primerjava podatkov med državami glede nevarnih odpadkov za vrsto odpadkov „odpadki iz zdravstva in biološki odpadki“ še vedno nekoliko težavna zaradi opredelitve „nevarnosti“ v nacionalni zakonodaji. Po teži najbolj izstopajo mineralni odpadki, saj ta vrsta odpadkov predstavlja povprečno dve tretjini skupne količine odpadkov. Zaradi tega je med državami težko primerjati skupno količino nastalih odpadkov. Eurostat za povečanje primerljivosti objavlja podatke za kazalnik „Odpadki brez večjih mineralnih odpadkov“.

## 8. UKREPI ZA IZBOLJŠANJE

Leta 2022 je bil revidiran priročnik o statistiki odpadkov, saj je prejšnja različica nastala leta 2013[20]. Različica iz leta 2022[21] je bila državam članicam dana na voljo za zbiranje podatkov, ki je potekalo poleti 2022. Leta 2023 bo priročnik posodobljen v zvezi z načinom za uskladitev podatkov o obdelavi in nastajanju odpadkov. Po koncu te posodobitve bo revidirani priročnik objavljen. Najpomembnejše revizije do marca 2022 so se nanašale na:

- verjetne in malo verjetne postopke obdelave tokov odpadkov. Pri potrjevanju se včasih ugotovijo malo verjetni načini obdelave, kot so zasipavanje zavrženih motornih vozil ali sežig kovin, ki jih je treba popraviti. Z revizijo se bosta pospešila potrjevanje in objava podatkov, saj se bo z njo zmanjšalo število potrebnih popravkov;
- dodeljevanje odpadkov v obliki zavrženih motornih vozil po gospodarskih dejavnostih in gospodinjstvih;
- izračun suhe in mokre snovi;
- posebna merila za prenehanje statusa odpadka, ki so bila sprejeta za steklo, železo, jeklo, odpadni aluminij in odpadni baker ter jih je bilo treba vključiti v priročnik;
- natančnejšo razmejitev zasipanja, odlaganja na odlagališčih in trajnega skladiščenja;

[20] https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-13-015

[21] https://circabc.europa.eu/ui/group/b01d2930-990e-44fb-9121-a9a6b00a1283/library/7fbe72b2-edfe-471a-bdd1-303bf1b2eb7f/details

- vključitev pravnih revizij od zadnje različice (iz leta 2010).

Države članice so večino revizij že izvedle. Pripravljene so bile v obliki smernic, o njih pa se je razpravljalo v Eurostatovi strokovni skupini za statistiko odpadkov. Te smernice so bile vključene v revidirani priročnik, s čimer je postala vsa metodologija na voljo v enem dokumentu.

## 9. STROŠKI IN OBREMENITEV

Države članice v svojih poročilih o kakovosti kažejo svojo zavezanost ohranjanju čim manjše obremenitve podjetij zaradi poročanja. To se kaže v vse večjem številu držav, ki zbirajo informacije o obremenitvi zaradi poročanja. Informacije se pridobivajo od anketirancev na podlagi vprašalnikov ali s posebnimi študijami. Približno polovica držav članic kot glavni vir za statistiko odpadkov uporablja upravne podatke, saj tako subjektov, ki zagotavljajo podatke, ne obremenjuje z dodatnimi vprašalniki. Druge države uporabljajo upravne podatke kot enega od številnih virov podatkov. Mala podjetja so na različne načine izvzeta iz raziskovanj[22].

Vse več držav članic ima vzpostavljene elektronske sisteme poročanja ali pa jih namerava vzpostaviti. Ti sistemi samodejno posredujejo podatke, ki se zahtevajo z zakonodajo o odpadkih, iz naprav za obdelavo odpadkov nacionalnim statističnim organom.

## 10. DOSEŽKI IN OBETI

Popolnost predloženih podatkov držav članic se je z leti stalno izboljševala. Pri statistiki podatkov je bila dosežena visoka stopnja primerljivosti med državami za vrste odpadkov in sektorje. Države članice in države Efte so dosegle popolno zajetje podatkov. Na splošno so podatki vseh držav članic in držav Efte kakovostni. Dve državi Zahodnega Balkana zagotavljata podatke ustrezne kakovosti, druge države Zahodnega Balkana pa pri tem zmanjšujejo zaostanek.

Zakonodaja o odpadkih[23], ki je bila revidirana na podlagi akcijskega načrta za krožno gospodarstvo, vsebuje natančnejša pravila o merjenju postopkov obdelave odpadkov in

[22] Izvzetje malih podjetij iz raziskovanj se izvaja različno. Nekatere države mala podjetja zajamejo z vzorčnimi raziskovanji in ekstrapolirajo rezultate. Vendar večina držav mala podjetja v celoti izvzame v skladu s členom 3(2) Uredbe, ki omogoča izvzetje podjetij z manj kot desetimi zaposlenimi iz raziskovanj, razen če znatno prispevajo k nastajanju odpadkov. Sicer se lahko vrednosti ekstrapolirajo z ocenjevalnimi modeli na podlagi dejavnikov. Države so določile različne prage za izvzetje, ki so večinoma odvisni od števila zaposlenih ali količine nastalih odpadkov na leto. Nekatere države združijo obe merili, s čimer zagotovijo, da so tudi mala podjetja zajeta v zbiranje podatkov, če presegajo določeni prag za nastajanje odpadkov.

[23] https://ec.europa.eu/environment/waste/target_review.htm

natančnejše opredelitve. Pričakuje se, da bo imela sprememba okvirne direktive o odpadkih, ki je bila izvedena leta 2018, omejen učinek na zbiranje podatkov za statistiko odpadkov, ki trenutno poteka za referenčno leto 2020:

- točka izračuna za končno obdelavo odpadkov je natančneje določena. Vendar se pričakuje majhno izboljšanje kakovosti podatkov, saj je večina držav članic ta koncept že izvedla;

- leta 2018 je sedem držav poročalo o zasipavanju nevarnih odpadkov. Od julija 2020 se nevarni odpadki ne smejo zasipavati. Ker se sprememba ni uporabljala od začetka leta, za leto poročanja 2020 ne bo mogoče količinsko opredeliti vpliva spremenjene opredelitve, kar zadeva težo.

Komisija (Eurostat) je posodobila priročnik o statistiki odpadkov, da bi odražal ta natančnejša pravila in da bi se vanj vključile smernice o več tokovih odpadkov. Države članice so te točke iz smernic že izvedle, zato je namen posodobitve priročnika združiti pravila na enem mestu. Komisija še naprej sodeluje z državami članicami tudi na podlagi drugih ukrepov, na primer seminarjev in izmenjav dobrih praks.

Komisija (Eurostat) z več državami članicami sodeluje pri opredelitvi tokov odpadkov med nastajanjem in končno obdelavo odpadkov, da se razkrijejo postopki predhodne obdelave, kot je opisano v oddelku 6.

Podatki o nastajanju in obdelavi odpadkov so zdaj na voljo za osem referenčnih let, tj. za vsako drugo leto v odboju od leta 2004 do 2018. S tem, ko se časovne vrste podaljšujejo, podatki postajajo uporabnejši in prispevajo na primer h kazalnikom, povezanim s krožnim gospodarstvom, ali analizam, povezanim s podnebjem.